iTax
Simple, Swift, Secure

Kenya Revenue Authority
Tulipe Ushuru, Tujitegemee!

KODI YA MAPATO YANAYOTOKANA NA AJIRA (PAYE): MWELEKEZO

Utangulizi

PAYE (Pay As You Earn) ni mfumo wa kukusanya kodi ya mapato ambapo waajiri wanachukua kodi moja kwa moja kutoka kwa mshahara wa mfanyakazi na kuipeleka kwa Mamlaka ya Mapato Kenya (KRA). Mfumo huu unatumika kwa wafanyikazi wote (wakaaji na wasio wakaaji) nchini Kenya

Mapato Yanayotozwa Kodi

Malipo ya Pesa Taslimu:

- Mshahara, posho, bonasi, malipo ya likizo, muda wa ziada, pensheni, na malipo mengine yanayohusiana na ajira.

Kwa mfano: Mshahara wa KSh 50,000, bonasi ya KSh 20,000.

Faida Zisizo za Pesa Taslimu:

- Faida Zisizo za Pesa (Non-Cash Benefits) zinazozidi KSh 5,000 kwa mwezi.
- Nyumba au gari lililotolewa na mwajiri.
- Mikopo yenye riba chini ya kiwango cha soko.
- Huduma za maji, umeme, au usalama.
- Mchango wa pensheni usio na kikomo (kwa mfano, mchango wa mwajiri kwa mpango usiosajiliwa).

Kenya Revenue Authority 2024/25. Haki zote zimehifadhiwa

Viwango vya Kodi (Kuanzia Julai 2023)

Kodi huhesabiwa kwa mfumo wa bendi:

Bendi ya Mwezi (KSh)	Bendi ya Mwaka (KSh)	Kiwango cha Kodi (%)
Hadi 24,000	Hadi 288,000	10%
24,001 – 32,333	288,001 – 388,000	25%
32,334 – 500,000	388,001 – 6,000,000	30%
500,001 – 800,000	6,000,001 – 9,600,000	32.5%
Zaidi ya 800,000	Zaidi ya 9,600,000	35%

Mapunguzo na Unafuu wa Kodi

1. Unafuu wa Kibinafsi:

- **KSh 2,400** kwa mwezi (**KSh 28,800** kwa mwaka) kwa wakaaji wa Kenya.

2. Mapunguzo Yanayoruhusiwa(Deductions):

- Mchango wa **SHIF** (kwa kiwango halisi).
- Mchango wa pensheni (hadi **KSh 30,000** kwa mwezi).
- Riba ya rehani (hadi **KSh 30,000** kwa mwezi).
- Ada ya Nyumba Nafuu (Affordable Housing Levy) - **1.5% ya mshahara.**

Kenya Revenue Authority 2024/25. Haki zote zimehifadhiwa

Malipo ya Ada ya Nyumba Nafuu (Affordable Housing Levy)

1. **Kiwango:** 1.5% ya mshahara wa mfanyakazi (mwajiri na mfanyakazi kila mmoja hulipa 1.5%).
2. **Muda wa Kulipa:** Kabla ya tarehe 9 ya mwezi unaofuata.

Ada za Kuchelewa

1. Kuwasilisha Marejesho ya PAYE:

- Ada ya kuchelewa: 25% ya kodi au KSh 10,000 (kikubwa zaidi).

2. Kuchelewa Kulipa:

- Ada ya 5% ya kodi + riba ya 1% kwa mwezi.

Utaratibu wa Kuwasilisha PAYE

1. Kwa Njia ya Mtandaoni (iTax):

- Ingia kwenye mfumo wa iTax kwa kutumia PIN ya KRA.
- Chagua "Returns" > "File Return" > "PAYE".
- Jaza taarifa za mshahara na kodi iliyokatwa.
- Hakikisha kuwasilisha hata kama hakuna kodi (Marejesho ya sufuri)

Kenya Revenue Authority 2024/25. Haki zote zimehifadhiwa

2. Njia za Malipo:

- **M-PESA:** Tumia Paybill No. 222222 (weka kumbukumbu ya KRA).
- **Benki:** Lipia kupitia benki zilizoidhinishwa (kwa kutumia KRA Payment Slip).

Mifano ya Uhesabuji wa PAYE

Uhesabuji wa PAYE kwa Mshahara wa KSh 40,000 kwa Mwezi (Kutumia Bendi za Mwezi)

1. Maelezo ya Viwango vya Sasa (2024):

a) SHIF (Social Health Insurance Fund):

- 2.75% ya mshahara.
- Hesabu: **40,000 × 2.75% = KSh 1,100.**

b) Mchango wa Pensheni:

- Kikomo: KSh 30,000 kwa mwezi.
- Hesabu: **KSh 3,000** (kwa mfano huu).

c) Ada ya Nyumba Nafuu(AHL):

- 1.5% ya mshahara.
- Hesabu: **40,000 × 1.5% = KSh 600.**

d) Michango ya Post-Retirement Medical Fund:

- Kikomo: KSh 15,000 kwa mwezi.
- Hesabu: **KSh 5,000** (kwa mfano huu).

e) Unafuu wa Kodi (Tax Relief):

- **KSh 2,400** kwa mwezi.

Kenya Revenue Authority 2024/25. Haki zote zimehifadhiwa

2. Hatua za Uhesabuji:

Kipengele	Pesa (KSh)
Mshahara wa mwezi	40,000
- SHIF (2.75%)	1,100
- Pensheni	3,000
- Ada ya Nyumba Nafuu(AHL) (1.5%)	600
- Michango ya Post-Retirement	5,000
Jumla ya Makato	**9,700**
(Hesabu Mapato Yanayotozwa Kodi) Taxable Income	**30,300**

3. Hesabu Kodi kwa Bendi za Mwezi:

Bendi ya Mwezi (KSh)	Kiwango cha Kodi (%)	Kodi (KSh)
Hadi 24,000	10%	24,000 × 10% = 2,400
24,001 – 30,300	25%	6,300 × 25% =1,575
Jumla ya Kodi		**3,975**

4. Tumia Unafuu wa Kodi (Tax Relief):

- Kodi iliyohesabiwa: KSh 3,975.
- Unafuu wa Kodi: - KSh 2,400.
- PAYE Inayolipwa: 3,975 – 2,400 = **KSh 1,575**

Kenya Revenue Authority 2024/25. Haki zote zimehifadhiwa

Vidokezo Muhimu

- Ada ya Nyumba Nafuu (AHL) ya 1.5% inakatiwa kwa kila mshahara, bila kujali kiwango cha mapato.
- Rejesho la PAYE linapaswa kuwasilishwa kila mwezi hata kama hakuna mfanyakazi.
- Faida zisizo za pesa (kama nyumba ya mwajiri) zinahusishwa kwa thamani ya soko.
- Michango Yote ya SHIF, pensheni, Ada ya Nyumba Nafuu (AHL), na michango ya post-retirement zinapunguza mapato yanayotozwa kodi.
- Unafuu wa Kodi inayotumika moja kwa moja kupunguza kodi iliyohesabiwa.

Kenya Revenue Authority 2024/25. Haki zote zimehifadhiwa

KENYA REVENUE AUTHORITY

Tulipe Ushuru, Tujitegemee!

Contact Centre:

Call us on: +254 20 4 999 999, +254 711 099 999 or Email us: callcentre@kra.go.ke

Kenya Revenue Authority | @KRACare | KENYA REVENUE AUTHORITY | www.kra.go.ke